CLERICUS ROMANUS

CONTRA NIMIUM RIGOREM MUNITUS

DUPLICI LIBRO

QUORUM UNO

VETERIS ECCLESIÆ SEVERITATEM,

ALTERO

PRÆSENTIS ECCLESIÆ BENIGNITATEM

A quorundam Scriptorum Calumniis vindicat

P. BALDASSAR FRANCOLINUS

SOCIETATIS JESU THEOLOGUS.

SUB AUSPICIIS

Eminentissimi, ac Reverendissimi Principis

FRANCISCI BARBERINI

S. R. E. CARDINALIS.

Cui Author, & Clerici Sem. Rom. Abbatiarum Sublacen. & Farfen. se suaque Studia dedicant.

ROMÆ, MDCCV. Typis Cajetani Zenobii SS. D. N. CLEMENTIS XI. Typographi, & Scalptoris, ante Seminarium Romanum.

SUPERIORUM FACULTATE.

EMINENTISSIMO, ET REVERENDISSIMO

PRINCIPI

FRANCISCO BARBERINO

S. R. E. CARDINALI,

Abbati Sublacen. & Farfen. &c.

Dominicus Lupi, Franciscus Lelli, & Dominicus Capparellus Clerici Sem. Romani, ex Abbatia Sublac. & Farfen.

D Ecclesiasticam Benignitatem, quæ Romanum Sacerdotem Sacramenti Pœnitentiæ Ministrum deceat, informandi, quærebamus nobis, nostrisque studiis Patro-

num Ecclesiasticum, Romanumque. Vix autem ejus quærendi votum cordi insedit, cùm statim incidit animo cogitatio Tui, PRINCEPS EMINENTISSIME, nec cogitatio solùm, sed firma voluntas, & persuasio, ne alium quæreremus, in Te solo habituri auspicia felicissima, tutum Patrocinium, Ecclesiasticæ, ac Romanæ Benignitatis exemplum. An non felicitatem nobis promittat is, qui de ea Gente, & Familiâ prodiit, quæ publicæ semper felicitati servivit, servitio sanè prænobili, quod illos maximè deceat, quos maximè decet imperium populorum? An non spem felicitatis nobis faciatis, in quem ornamenta omnia, & virtutes omnes, quibus paratur publica felicitas, congessit DEUS, Indolem regiam, Munificentiam plusquam regiam, Mentem, curis quàm sit opus humanis, capaciorem? An non felici nobis auspicio sit ille, qui extincto Patruo Cardinali amplissimo, sapientissimoque suffe-

ctus

ctus tot suæ in nos benevolentiæ signa præbuit, ut ingentis jacturæ sensum propemodum ademerit nobis, & abundè restituerit, quod mors sustulerat, amantissimi Principis Patrocinium.

Hoc in Te habemus tutissimum, & experimur. Suscipiunt plerumque Principes patrocinia multa, sed pauci Patrocinii curas; Titulis contenti, nihil solliciti de merito, vel de onere Titulorum. Te Nominum ambitio non tangit, nec Titulorum, quibus abundas, sed amor tangit, & cura sublevandæ alienæ miseriæ, & protegendæ studiosæ Juventutis, eorum præsertim, quos in hoc primo Urbis, & Orbis Seminario alis ipse, & jubes ad Pietatem, & Sapientiam Ecclesiastico viro dignam erudiri.

Quamvis (ut verum fateamur) sic ad utrumque nos erudis ipse Exemplo Tuo, Moribus Tuis, Vultu Tuo ad omnem Virtutem composito, ut nobis vix opus

opus ſit alio Inſtitutore. Moralis nos Theologiæ ſtudium detinet modò, exercetque, ſtudium hoc ſeculo periculoſum, cum hinc ad ſe vocent laxioris, liberioriſque doctrinæ Authores, Scriptoreſque, hinc obſtrepant, & revocent Cenſores rigidi, Authores, aut vindices intolerabilis diſciplinæ. In hac ancipiti cura, rationem, qua ab utriſque caveremus, præbuerunt nobis Apes Tuæ, artifices quidem Mellis, & Benignitatis, ſed artifices armatæ; aculeo terribiles favis, quos à præſepibua arcent, melle amabiles loci Colonis, quibus recreandis favos condunt, & nectare loclupletant.

Indolem illæ tuam, Virtutes tuas, quas imitemur, nobis exhibent, benignitatem hoſtibus Fidei, publicæ felicitatis perturbatoribus nihil benignam, ſeveritatem cum ſubjectis, cum ſupplicibus, cum indigentibus nihil ſeveram. Hanc nos in Morali Theologia benigni-

tatem

tatem profiteri cupimus, eique comparandæ impendimus ſtudia noſtra, quorum in parvo hoc libello ſpecimen aliquod exibemus Tibi, ut incipias jam colligere fructus Patrocinii Tui, & ex his ſperare majores.

IMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendissimo Patri Mag. Sac. Apostol. Palat.

Dominicus de Zaulis Episc. Verulanus Vicesger.

IMPRIMATUR,

Fr. Paulinus Bernardinius Sac. Apost. Palat. Magist. Ord. Prædic.

CLERICO ROMANO.

Uòd Tibi, præ cæteris universæ Ecclesię Clericis, has meas Disputationes legendas præbeam, non miraberis, si bene nosti Ecclesiam, cujus te servitio dedicasti, nec ignoras harum mearum Disputationum argumentum.

Nimium hæ rigorem in administrando præsertim Sacramento Pœnitentiæ quotidie magis invalescentem insectantur, & sanctam benignitatem ab antiquissima priorum seculorum Ecclesia non rejectam, imo invectam, pluribus ab hinc seculis ab omnibus Orbis Terrarum Ecclesiis adamatam propugnant. Debent igitur legi, & perlegi à Te, qui ei servis Ecclesiæ, quam nunquam Rigorismus afflavit, quæ alios eo correptos ad mitiora consilia revocavit, quæ tandem benignitatem in Populos sibi subjectos, & præsertim in Pœnitentes exhibuit semper maximam ita, ut

Romæ sacræ decus fuerit *Parcere subjectis*, ut Romæ profanæ munus fuit *Debellare superbos*. His tribus prærogativis commendatam semper Romanam Ecclesiam fuisse, Tibi breviter ostendo, ut Ecclesiæ tuæ decora tuearis, ut hos meos libellos adames, quos soli oderint hostes Ecclesiæ Tuæ.

Alias quidem Ecclesias, nec paucas, aliarumque Ecclesiarum Doctores, Episcoposque nimius quandoque rigor decepit. Rigor Montani Tertullianum corripuit, virum antea custodem Ecclesiasticæ disciplinæ, & vindicem Religionis; quin & Ecclesias multas, ut refert S. Hieronymus ad Ctesiphontem scribens, & ex eo Card. Baron. ad ann. 173. n. 3. Episcopos non paucos circa eadem tempora non quidem rigor Montani multiplicandorum præceptorum cupidus, sed alter ęquè damnabilis invasit, quo suadente venia Peccatoribus utcunque pœnitentibus negari cœpit, præsertim in Aphrica, primò quidem non omnibus, sed solis lapsis in quæstione fidei, aut mœchis, inde omnibus, quos maturè non pœniteret suarum culparum, tandem omnibus absolutè. Primos Rigoristas in Lapsos redarguit Cyprianus epist. 54. ad Cornelium

Pon-

Pontificem *ut importunos, vel etiam inhumanos censores*. Aliorum, qui *in totum Pœnitentiæ locum contra adulteria clauserunt* meminit idem Cyprianus epist. 52. ad Antonianum, uti etiam aliorum inter quos fuit ipse, quibus visa fuit pœnitentia sera pœnitentia nulla: Postremos nempe Novatianos ex Rigoristis Schismaticos, inde Hæreticos, aut priùs Hæreticos inde Rigoristas (utrumque enim contingit) Patres omnes, synodique perplures damnarunt.

Ut Aphricanam Ecclesiam ita Græcam nimius quorundam rigor non semel perturbavit. Primi fuere Pharisæi quidam Antiocheni ad fidem conversi, sed Legis Mosaicæ, & paternarum traditionum vindices importuni, quorum ea perpetuò in auribus Gentilium Neophytorum vox resonabat, *nisi circumcidamini, secundùm morem Moysi, non potestis salvari*. Ejusdem farinæ doctores perturbavere Galatas, quorum meminit Paulus ad hos scribens cap. 1. *Nisi sunt aliqui qui vos conturbant, & volunt convertere Evangelium Christi* ex levi jugo in onus prægrave, nec humanis viribus attemperatum. His Ecclesiarum perturbatoribus exturbatis, & circumci-

ſione penitus abrogata, cępit aliquibus rigidè, & ſubtiliter religioſis diſplicere Baptiſmus ab Hæreticis collatus, vel non placere pęnitus, ejuſque valor in dubium revocari. Hæc enim ſemper fuit Rigoriſtarum indoles, anxia, addubitans, inquieta. Quot autem Epiſcopos, quot egregios Doctores, quot Synodos totas hæc dubitatio quæ religioſiſſima videbatur, cum de valore & fructu ſacramenti maximè neceſſarii ageretur, aut à recta Fide, aut à Romani Pontificis obedientia, aut ſaltem à vinculo pacis abſtraxerit, refert idem Baron. ad ann. 255. His quoque aut abſciſſis, aut ad concordiam revocatis, Euſtathius quidam Rigoriſtarum facilè princeps utpote qui conſilia omnia Evangelica verterat in leges ſeveriſſimas & gravia præcepta, Paphlagoniam aliaſque Aſiaticas regiones in magnum amittendæ Fidei periculum adduxit, effeciſſetque quod intendebat, niſi Gangrenſis Concilii Patres impiis ejus conatibus obſtitiſſent. Aliquorum interea Epiſcoporum operâ eo uſque pervenit in aliquibus Orientis Eccleſiis, & præſertim Conſtantinopoli rigor Pœnitentiæ, ut ſedandis populis nimio rigore irritatis, Pœnitentiales omnes canones, aut

ple-

plerosque abrogare successores Episcopi, præeunte Nectario, coacti fuerint, ut satis innuunt Socrates lib. 5. cap. 19. & Sozomenus lib. 7. cap. 16.

Ab Aphrica, & Græcia in Gallias, & finitimas regiones rigor iste nimius transmeavit: Inde (ut ex infra disputandis constabit) fuit aliquibus etiam morientibus negata venia delictorum, aliis negata Communio, aliis nimis dilata, innumeri pœnitentiis prægravati, demum facta adeo exosa pœnitentia, ut per vim fuerint aliquandiù Fideles ad eam compellendi (ut ex libris Capitul. plurium Imperatorum constat) ac tandem fuerint, oblata relaxatione severissimæ pœnitentiæ, ab desperatione, in quam plerique prolapsi erant, ad spem salutis erigendi.

Soli Romanæ Ecclesiæ nunquam spiritus rigoris imposuit. Non semel is ejus finibus admovit copias suas, nempe dolos, quos solet adhibere virtus palliata, hypocrisis studiosa, sed fuit semper rejectus eo Stephani Pontificis responso, *Nihil innovetur*, quod traditum est servetur, eo Innocentii I. epist. 2. cap. 2. *Non est neganda pœnitentia postulanti*, eo Leonis epist. 89. *In dispensandis Dei donis non debemus esse difficiles*:

§ § 2 Quin

Quin ipſa cæteras Eccleſias, labe nimii rigoris infectas, purgavit. Tertullianum excommunicatione perculit Zephyrinus Papa, ejuſque in eo Rigorem proſcripſit. Novatianiſmum Cornelius, Inde Innocentius epiſt. 2. cap. 2. Gallicanum Rigoriſmum Celeſtinus ad Exuperium ſcribens, Forojulienſem, & poſtea Samniticum, Campanum, & Picenum, & iterum Gallicanum confixit Leo, ad harum Eccleſiarum Epiſcopos ſcribens, omnes demum Eccleſias ab hac peſte cavere monuerunt B. Pius V. aliique inde Pontifices & noviſſimè Alexander VIII. dum Bajanas, Ianſerianas, aliaſque ab his impuris fontibus propoſitiones collectas damnarunt.

Et quidem adeo Rigoriſtis infenſam ſe præbuit Eccleſia Romana, ut aliqua, quamvis non eſſent mala, rejecerit aliquando, eo ſolo nomine, quod ab hoc hominum genere proponerentur. Hæc fuit (inquit Card. Baron. ad ann. 173. num. 3. & ex Baronio Spondanus) cauſa rejiciendi ea nova jejunia, quæ ad optimos fines proponebat Montanus, ad auertendas videlicet imminentes clades, & tentationes, itemque ad exercendam ſobrietatis, &

abſti-

abstinentię disciplinam, ne scilicet *spiritum Montani comprobasse diceretur*.

Verùm non fuit solùm hujusmodi immoderati rigoris inimica Ecclesia Romana, sed amantissima benignitatis, & quidem ab ortu suo. Benignissimus ejus fundator Petrus, primò ex indole sua nihil anxia, nihil trepida, nihil morosa, & ad commiserationem facta. Secundò ex suæ infirmitatis experimento. Tertiò ex benignissimi sui Institutoris exemplis. Quartò ex præcepto quo Christus ipsum obstrinxerat, exhibendi se septuagies septies Peccatoribus indulgentem. Hanc ille benignitatem velut optimi sui Parentis, & Præceptoris hereditatem transmisit in successores suos: hinc benigni omnes usque adeo, ut quamvis non fuerint, visi fuerint esse justò benigniores. Zephirinum Pontificem nimiæ benignitatis in mœchos, & reliquos delinquentes insimulavit Tertullianus factus ex Ecclesiæ Doctore Procli Rigoristæ discipulus. Cornelius quem Cypr. defendit ad Antonianum scribens, nimis benignus visus est aliquot Aphricanis Episcopis, quòd Trophimum Episcopum desertæ Fidei cum suo populo reum, inde cum eodem suo populo pœniten-

nitentem abſolvit ſtatim, & in gratiam recepit, Liberius Pontifex ſimili ex cauſa nimis benignus viſus eſt Lucifero Epiſcopo Calaritano, ut aliqui referunt apud Card. Baron. ad ann. 362. Nimiæ ſimiliter benignitatis ſuſpicionem incurrit apud Felicem Epiſcopum Siculum Gregorius Magnus, ut ex ejus ad eum epiſtola conſtat. Reliquis demum Romanis Pontificibus eandem nimiæ benignltatis notam inuſſerunt multarũ Catholici Orbis regionum Epiſcopi perplures, quod Pœnitentes nimium ſevere habitos ab Epiſcopis ſuis, & ad Romanam ſedem recurrentes amanter exciperent, & aut totâ, aut parte ſaltem impoſitæ pœnitentiæ miſericorditer exonerarent, ut conſtât ex tot Pontificum ad prædictos Epiſcopos literis, & plurium Synodorum non uſquequaque juſtis querimoniis. Majorem eidem Pontificum Romanorum benignitati invidiam conflare conati ſunt recentiores decimi ſexti ſeculi Novatores (atque utinam idipſum nõ faciant modo rigidi Cenſores non pauci) quod ex Eccleſiæ theſauro miſericorditer Divinæ juſtitiæ pendant, quod Pœnitentes in pœnæ ſibi debitæ remiſſionem perſolvere debuiſſent. Hinc illæ in Pontifi-

ciam

ciam aut poteſtatem , aut prodigalitatem , ut ipſi dicebant, ſacrilegæ invectivæ. Sed hos aut rigidos fratres , aut rebelles filios , aut invidos hoſtes audiere nunquam , rejecere ſemper , & ſilere juſſerunt Romani Pontifices, non ignorantes ejus ſe locum in Terris tenere , cujus benignitas ſemper Phariſęos offendit , quique hac lege Romanam Eccleſiam fundare Petrum voluit, ut ipſe, ejuſque ſucceſſores amarent oves ſuas , eaſque iterum atque iterum amarent , perditas quærerent , nec redeuntibus imponerent onus pregrave præceptorum , aut pœnitentiarum , ſed ipſas imponerent humeris ſuis , & per quandam benignitatis amabilem violentiam ad caulas reportarent .

Habeant igitur reliquæ Orbis terrarum Eccleſiæ laudem ſuam, decora ſua. Benignitas fuit ſemper, eritque Eccleſiæ Romanæ præconium , non ea quidem quæ ſemper fuit inutilis , aut etiam pernicioſa , quæ videlicet Hæreticis, aut ſimulatoribus , aut contumacibus impenditur, ſed quæ Fidelibus, quæ ſubjectis, quæ Pœnitentibus exhibetur, dicam brevius, quam Fundator tuus exhibuit. Benigniſſimus quidem Petrus fuit , ſed non cum Ana-

nia,

nia, & Saphira hypocritis, & deceptoribus, non cum Simone impostore, sed cum Neophitis, cum Fidelibus, cum Pœnitentibus. Duos illos conjuges hypocritas paucis verbis tanquam telo non errante transfodit, Impostorem verò volantem de Cœlo detraxit, ejusque crura confregit. At Neophytos Hebræos quamvis judaizantes toleravit, Neophytos Gentiles onere antiquæ legis absolvit, Antiochenos Fideles magno numero præceptorum onerari noluit, nulli Pœnitentium veniam denegavit.

Hæc eadem fuit successorum Petri benignitas, idem tigor, Rigor in Hæreticos, hos enim indulgentia audaciores facit, Rigor in Impostores hypocritas, ne diutiùs imponant, ac decipiant, Rigor in Rigoristas, ne legem Evangelicam vertant in tyrannidem animorum; Benignitas verò in eos, quos recèns ad Fidem mater Ecclesia parturiit, quibus lac præberi voluere, nempe facilem disciplinam, Benignitas in Populos subjectos, quos novis semper nec penitus necessariis urgeri præceptis noluere, Benignitas demum in Pœnitentes, quorum, ut paulò ante dicebam, fuit semper Ecclesia Romana perfugium.

Hanc

Hanc Benignitatem tuère qui Clerici Romani nomen habes,& cupis implere. Cave à Rigorismo, Cave à Rigoristis, qui de regione longingua veniunt ad Te in vestibus ovium, in fronte modesta, in oculis submissis, in vultu demisso, in gestu composito, in toga decenti, in sermone suavi. Cave etiam ab iis qui non veniunt, sed mittunt ad te Commentarios suos, Summas suas, Instructiones suas, Rigorismum suum. Pudeat Clericum Romanum Romanam Sapientiam dedoceri, edoceri peregrinam, Tuam amittere, admittere suspectam, imo rejectam, ex Romano Clerico evadere Clericum Transmontanum.

At (inquies) quis iste Rigorismus est? Qui Rigoristæ sunt? Qui eorum libri, ut cavere possim?

Respondebo. Habent Jansenistæ Theologiam suam speculativam, & practicam, seu moralem. Speculativa Jansenismus est, Practica, seu moralis Rigorismus est. Hujus tria principia sunt,Patres jactare plurimum,Pontifices æstimare parvi, recentiores Theologos nihili. Patribus, ut ab ipsis exponuntur, deferre obsequium verum, Pontificibus simulatum, reliquis Doctoribus neutrum. A Divo

Augu-

Augustino vero aut putato recedere nunquam, nec S.Doctorem ex Conciliis interpretari, sed ex eo Concilia: Pontificibus ex Cathedra docentibus accedere aliquando, & id profiteri, si videlicet non adversentur; ab Scholasticis vero præsertim duplicis postremi seculi in controversiis morum, vel in re, vel in modo loquendi recedere semper, vel ne legere quidem illos, & multò minus in suis scriptis, vel libris honorificè allegare.

Hujus spiritus indoles tetrica est, suspiciosa, artificiosa, ambitiosa, immisericors, tyrannica, uno verbo Pharisaica. Habes ex his unde eos dignoscas, si nosti vitia Pharisæorum. Quatuor illa potissimum erant, facies simulata, cor durum, animus malignus, vota ambitiosa. Sanctitatem præseferebant, zelum legis, amorem disciplinæ, sed tota erat in cute sanctitas, in corde verò durities, quare nihil alienis laboribus, angustiis, periculis tangebantur, nihil ad humanæ infirmitatis commiserationem movebantur, hinc illa multiplicandi præcepta facilitas, illa severissima legis in aliquibus cæremoniis, aut minoris momenti præceptis interpretatio, illa rigidissima in exigendis legalibus

libus tributis, vel oneribus cura, quibus ſic arctam faciebant viam Cæli, ut clauderent penitùs. Hanc eorum hypocriſim ambitioſam, & inclementiſſimi cordis duritiem ſæpiſſime in eis redarguit Chriſtus Dominus, ſed præſertim Matth. cap.23. *Dicunt, & non faciunt. Alligant enim onera gravia, & importabilia, & imponunt in humeros hominum, digito autem ſuo nolunt ea movere, omnia verò opera ſua faciunt, ut videantur ab hominibus. Dilatant enim philacteria ſua, & magnificant fimbrias. Amant autem primos recubitus in cœnis, & primas cathedras in ſynagogis, & ſalutationes in foro, & vocari ab hominibus Rabbi.... Væ autem vobis Scribæ, & Phariſæi hypocritæ, quia clauditis Regnum Cœlorum ante homines; vos enim non intratis, nec introeuntes ſinitis intrare*. Par erat inclementię cordis malignitas animi, ex qua ſemper inquirebant in Diſcipulorum Chriſti, inque ipſius Chriſti Domini facta, dicta, & cogitationes ipſas, captiosè interrogabant, pejora ſemper ſuſpicabantur, omneſque nocendi artes prætextu tamen pietatis, & amoris tuendæ legalis diſciplinæ excogitabant.

Quos igitur deprehenderis in facie ſanctos

ctos modeſtos, compoſitos, Eccleſiaſticè in toto habitu comptos, ſed habentes ſemper quid interrogent, quid inquirant, quid dubitent, quid obiiciant, quid non probent, quid reſecent, quid reſtringant, quid addant, quid emendent, ſemper muſſantes, ſemper deflentes noſtram ætatem, noſtros mores, noſtram doctrinam, habentes nunquam quod excuſent, quod indulgeant, quod laudent, niſi aut ſua ſint, aut ſuorum, quos evehere curant, ut evehantur ipſi, & dominenrur in Cleris, aut proteganrur, habe illos, ut noſtrorum temporum Phariſæos, & veri nominis Rigoriſtas.

Eorum verò libros facilè dignoſces ex Authoris regione, Academia, familia, libri prima facie, modo probandi aſſertiones ſuas, allegationibus &c. Noſti regiones occulto morbo laborantes, Academias, Familias, Collegia. Hæc ſuſpicionem faciant. Ea verò celebris in fronte libri promiſſio tradendi doctrinam ſacræ Scripturæ Conciliorum, & Patrum, ſuſpicionem augeant; non enim, ut olim, promiſſio nunc eſt in recentibus his compendiariis dogmaticis, moralibus ac textualibus Theologiis, ſed eſt proteſtatio quędam,

dam, qua Author significat, se scholasticam viam in probando, confirmandoque assertiones suas non insistere, non speculari, non rirari, sed textus congerere veterum Doctorum, recentiorum nunquam, seque solum proinde velle esse veterum Scriptorum & Canonum interpretem: sibi credendum, non Cajetano, non Adriano, non Soto, non Suario, non Vasquio, qui pleni sunt textibus scripturarum, Conciliorum, & Patrum sed eos conferunt ad invicem, & ex recepta Ecclesiæ doctrina, ac Pontificiis definitionibus exponunt. Si tandem advertas aut eos nihil meminisse Decretorum Pontificum in materia, in qua essent afferenda, aut eorum solùm meminisse, quæ fuisse putant minus benigna, vel sibi haudquaquam adversa, & afferre in calce sui operis eorum decreta, non autem B. Pii V. & Successorum Constitutiones contrà Bajanas multas propositiones, nec Alexandri VIII. contrà similes assertiones decretum, ut facit auctor recentissimæ Theologiæ, quam paucos ante dies legebam, suspicare vehementer, ne Auctor ex illis sit, quos describebam antea, manifestos Recentiorum, occultos Pontificum contemptores, & solius

Augu-

Augustini, ut ab ipsis exponitur, nempe sui solius judicii adoratores, quique nisi timerent sibi, candidè dicerent Tibi, *Ubi inveneris Doctrinam iu Augustino clarè fundatam, illam absolutè potes tenere, & docere, non respiciendo ad ullam Pontificis Bnllam*. Hos proinde libros abjice, aut si Theologicis institutionibus ex principiis D. Thomæ aut D. Bonaventuræ vel Scoti, es bene & altùm instructus, lege, ut refellas, & abjicias.

At qua ratione refellam? (inquis). Nunc intelliges, inutilem Tibi nen futurum laborem meum, quem his meis Disputationibus concinnandis impendi. Rejiciunt illæ rigidiorum hujusmodi librorum doctrinam, & rationem facilem præbent, qua eam ipse rejicias, subruendo videlicet quadruplex ejus fundamentum, falsa videlicet quatuor præjudicia, seu persuasiones, quibus prædicti Doctores decipiuntur ipsi, & alios decipiunt. Putant enim veterem Ecclesiam fuisse severissimam in Pœnitentes & canones, ut id probent, afferunt, qui sunt totidem in eam calumniæ. En prima eorum persuasio. Putant præsentem Ecclesiam esse nimis benignam in Pœnitentes, idque aliquibus assertionibus exponunt,

que

quę ſunt totidem in eam calumnię. En altera æque falſa eorum perſuaſio, ex qua utrâque oriuntur illa rigidiorum Doctorum præconia, illæ querimoniæ, illæ ſeveriſſimæ leges; preconia quibus antiquam Eccleſiam celebrant, querimoniæ quibus præſentis Eccleſiæ benignitatem deflent, leges quibus arctari Pœnitentes cupiunt. Putant ab antiquis Doctoribus totam doctrinam moralem tradi diſtinctè, plenè, ac diſertè. En tertia eorum perſuaſio. A recentioribus verò Scriptoribus paſſim confundi, laxari, corrumpi. En quarta demum perſuaſio. Ab utraque autem oritur ille ſolius antiquæ Patrum doctrinæ amor, & celebratio, recentiorum verò Doctorum deſpicientia, & vituperatio, hinc amor rigoris, cui illos ſuffragari putant, hinc odium benignitatis, cui Recentiores favere videntur.

Harum quatuor perſuaſionum falſitatem, hi duo libri, quos tibi præbeo, demonſtrant, aut ſaltem demonſtrare conantur, ut ex Indice Calumniarum, ſeu Diſputationum, quibus confictas in utramque Eccleſiam calumnias detegunt, ac refellunt, facilè colliges. Libros accipe. Indicem quem ſta-

§ § § tim

tim ſubtexo, perlege, & incipies, ut ſpero mihi gratias habere, quod faciam, ne Te decipiant rigidi Doctores, nec deſinas eſſe qui ſemper eſſe debes, Clericus Romanus.

INDEX
PRIMÆ PARTIS TOTIUS OPERIS, SEU PRIMI LIBRI,

Quo veteris Eccleſiæ Severitas à Crudelitate per duodecim Calumnias ei attributâ per totidem Diſputationes vindicatur.

Calumnia I.

Clericis, præſertim majoribus in quædam ſcelera prolapſis vetus Eccleſia veniam negavit. Diſputatio I.

Calumnia II.

Quibuſdam criminibus, nempè apoſtaſiæ, homicidio, & adulterio nunquam fuit per aliquot ſæcula data venia. Diſp. II.

Calum-

Calumnia III.

Iis qui studiosè distulerant ad extremum vitæ pœnitentiam, ab Ecclesia veteri negata penitùs venia fuit. Disp.III.

Calumnia IV.

Reis ad mortem damnatis olim Ecclesia veniam negavit, aut negari permisit. Disp.IV.

Calumnia V.

Iiis qui post solemnem Pœnitentiam relapsi essent, Ecclesia vetus veniam, & absolutionem etiam in morte negavit. Disp.V.

Calumnia VI.

Pœnitentibus injungebat olim Ecclesia publicam occultorum quoque criminum Confessionem. Disp.VI.

Calumnia VII.

Publica pro delictis etiam occultis pœnitentia subeunda fuit ex veteris Ecclesiæ disciplina. Disp.VII.

Calumnia VIII.

Pro quibuslibet peccatis lethalibus publi-

cam pœnitentiam imposuit vetus Ecclesia. Disp.VIII.

Calumnia IX.

Per viginti, & ampliùs annos variis, magnisque corporis, animique laboribus suos Pœnitentes exercere, ac probare consuevit vetus Ecclesia. Disp.IX.

Calumnia X.

Per vim fuere Fideles veteris Ecclesiæ ad publicam, & sevèrissimam pœnitentiam compulsi. Disp.X.

Calumnia XI.

Pœnitentes solùm post impletam pœnitententiam absolvere consuevit vetus Ecclesia. Disp.IX.

Calumnia XII.

Confessariis fuit olim permissum, aut etiam injunctum, ut pœnitentium peccata, ad eos in officio continendos, revelarent. Disp.XII.

IN-

INDEX
SECUNDÆ PARTIS,
SEU SECUNDI LIBRI

Quo præsentis Ecclesiæ benignitas à laxitate per duodecim Calumnias ei attributâ per totidem Disputationes vindicatur.

Calumnia I.

Ecclesia præsens in administrando Sacramento Pœnitentiæ, & vindicandis Fidelium culpis à veteri Ecclesia penitus recessit. Disp.I.

Calumnia II.

Refrigescens Fidelium Charitas præsentis Ecclesiæ Benignitatem invexit. Disp.II.

Calumnia III.

Confessarii, Theologique, quorum causâ rigidioris Pœnitentiæ disciplina desiit in Ecclesia, fuere Religiosi præsertim men-

mendicantes qui ex Instituto suo non sunt audiendis Secularium Confessionibus satis idonei. Disp.III.

Calumnia IV.

His ultimis tẽporibus benigniùs fuit quàm seculo decimo tertio, quo Benigna hæc Praxis invaluit, Sacramentum Pœnitentiæ administratum. Disp.IV.

Calumnia V.

Recentiores Theologi Scholastici, Moralesque, dum inutilibus quæstionibus tempus terunt, & ex genio, ingenioque suo magis, quam ex doctrina Patrum, respondent, scribuntque, magnum Theologiæ morali, ac foro Pœnitentiæ damnum inferunt, aut facilè inferent. Disp.V.

Calumnia VI.

Præsens Benignitas in administrando hoc Sacramento non est consentanea

Scri-

Scripturis, & ejusdem Sacramenti Institutioni. Disp. VI.

Calumnia VII.

Prædicta Benignitas Patrum regulis, & sententiis adversatur. Disp. VII.

Calumnia VIII.

Rejecta à Sanctis Viris, & præsertim à D. Carolò præsens Benignitas fuit. Disp. VIII.

Calumnia IX.

Etiam nunc eadem Benignitas à melioris notæ Theologis, ac Sacerdotibus, ac proindè à meliori Ecclesiæ parte reprobatur. Disp. IX.

Calumnia X.

Prædicta Benignitas non est satis tuta adeòque Sacramento injuriosa. Disp. X.

Ca-

Calumnia XI.

Eadem perniciosa Fidelibus est. Disp. XI.

Calumnia XII.

Temperanda saltem est aliquo majori Rigore præsens Ecclesiæ benignitas. Disp. XII.

FINIS.

